

Juridische aspecten blokkade

Blokkade in het humanitair oorlogsrecht

Een blokkade of belegering (*siege*) is een militaire tactiek waarin een vijand wordt omcirkeld en geïsoleerd om deze zo door middel van uithongering, uitdroging en een gebrek aan wapen- en munitievoorraden te dwingen tot overgave. In het humanitair oorlogsrecht is een blokkade, met als doel de aanvoerlijnen van een vijand af te snijden, erkend als legitieme methode van oorlogvoering. Deze methode van oorlogvoering wordt beperkt door de humanitair oorlogsrechtelijke regels over onderscheid, voorzorgsmaatregelen en proportionaliteit.

Een blokkade is in ieder geval verboden indien:

- Deze tot doel heeft de burgerbevolking uit te hongeren of hen goederen te ontfangen die onmisbaar zijn voor het overleven van de burgerbevolking;
- Verwacht kan worden dat de gevolgen voor de burgerbevolking ervan buitensporig zijn in relatie tot het directe en concrete militaire voordeel dat van de blokkade wordt verwacht.

Verplichtingen van strijdende partijen ten aanzien van humanitaire hulpverlening

- Strijdende partijen moeten de snelle en ongehinderde doortocht van onpartijdige humanitaire hulp toestaan en faciliteren. Humanitaire hulpgoederen mogen door de strijdende partijen worden gecontroleerd.
- Humanitaire hulpverleners en humanitaire hulpgoederen dienen door de strijdende partijen te worden ontzien en beschermd.
- Het uithongeren van de burgerbevolking als methode van oorlogvoering is verboden.
- Het is verboden om objecten die onmisbaar zijn voor het overleven van de burgerbevolking aan te vallen of te vernietigen.

De algehele blokkade van Gaza door Israël, waardoor vanaf 9 oktober tot 21 oktober de noodlijdende burgerbevolking in Gaza geen water, voedsel, medicijnen en brandstof meer kon bereiken, druist evident in tegen deze Israëlische verplichtingen op basis van het humanitair oorlogsrecht, waaronder het bezettingsrecht, ten opzichte van de burgers en hulpverleners in Gaza. Ook nu ontvangt de Gazaanse burgerbevolking volgens de VN nog niet de benodigde humanitaire hulpverlening, ondanks de gedeeltelijke versoepeling van de blokkade. Israël zelf stelt dat er momenteel geen sprake (meer) is van een blokkade in het licht van de versoepeling.